

Obsah

Úvod: technokratický socialismus jako (ne)očekávané vyústění pražského jara	5
Struktura knihy	10
Poděkování	13
I. Ve jménu pokroku: zvědečtění politiky, technokracie a expertní vládnutí v moderní době	14
Myšlenka technokracie v éře organizované modernity	16
„Věda v čelo! Plán v čelo! Kontrola!": technokratické myšlení v Československu před rokem 1948	24
II. Vědecky řízená společnost: plánování, organizace a technokracie ve státním socialismu	31
Plánování jako skok do říše svobody	32
Efektivní socialismus mezi taylorismem a kybernetikou	38
Nejvíce despotický režim: socialismus a otázka technokracie	44
III. Zkoumání budoucnosti socialismu: „vědeckotechnická revoluce“ a prognostika v reformě a „konsolidaci“	52
Komu patří budoucnost?	54
Vstříc postindustriálnímu socialismu!	57
Předvídání budoucnosti jako občanská aktivita	64
Předvídáním k ekonomické výkonnosti: prognostika v „normalizaci“	67
Nejasná budoucnost: prognostika a krize socialistického plánování	74
Budoucnost jako ekonomický problém	81

IV. Cílem řízení je harmonie: výzkum managementu na cestě od ekonomické reformy k „normalizačnímu“ hospodářskému řádu	83
Cesty k decentralizaci řízení	85
Manažerský socialismus v reformní politice šedesátých let	93
Návrat řádu a výkonnosti	98
Řízením podniku k řízení společnosti: sociální plánování v sedmdesátých letech	101
Digitální socialismus: automatizované systémy řízení v „normalizačním“ hospodářství	106
Teorie řízení a krize osmdesátých let	110
V. Polní továrny a venkovská města: zemědělství a venkov mezi kolektivizací, plánováním a průmyslovou velkovýrobou v padesátých až osmdesátých letech 20. století	115
Proměna zemědělské práce a řízení zemědělské výroby	117
Velkovýrobní technologie a zemědělsko-potravinářský komplex	124
Koncentrace a specializace průmyslové výroby za takzvané normalizace	128
Nová socialistická vesnice	133
Od kolapsu k privatizaci: velký skok socialistického zemědělství?	136
VI. Věda a plán až do obýváku: městské plánování a proměna bydlení v Československu (1955-1980)	138
Spravedlnost, čistota, účelnost: plán nové městské civilizace	139
Města a bydlení v Československu ve věku technokratů: realita, reflexe, plány	146
Rozumět a stavět: expertní prostředí mezi plánováním, vizionářstvím a reflexí	153
Praxe proměny	162
VII. Nehostinnost spočítatelného světa: proměna představ o domově jako jeden z kořenů krize technokratického socialismu	175
Proměna senzitivity	176
Znejistění expertů	183
Reakce na kritiku v praxi: mezi arogancí, hledáním konsenzu a defétismem	186
Závěr: rozpad technokratického socialismu a dlouhý život technokracie	191

Poznámky	199
Seznam pramenů a literatury	255
Summary	283
Zdroje obrazového doprovodu	287
Jmenný rejstřík	288